

§ 10

Förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020

- remiss från kommunstyrelsen, KS 155-1324/ 2016

Dnr 1.5.1.314-2016

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Till remissinstansen bifogas även synpunkter från funktionshinderrådet i ärendet samt hänvisas till det yttrande som avlämnats av kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor i ärendet (bilaga till protokollet).

Reservation från Torbjörn Erbe m.fl. (M), Jan Bressler (L) och Evy Kjellberg (C) till förmån för eget förslag till beslut.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2010 till samtliga stadsdelsnämnder och facknämnder med flera för yttrande.

Programmet syftar till att motverka att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck uppkommer och att det upptäcks om det sker. Syftet är också att samordna det stöd och skydd som ges till våldsutsatta personer och barn som har upplevts våld samt att våldsutövare förändrar sitt beteende. Programmet omfattar stadens alla nämnder och bolag. Det har ett övergripande mål/vision, fem långsiktiga mål samt därtill hörande delmål.

Förvaltningen ställer sig positiv till det föreslagna programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Med programmet får förvaltningen en tydlig utgångspunkt för sitt förebyggande arbete. Förvaltningen menar också att det är angeläget att personer som söker stöd och insatser får en likvärdig handläggning i hela staden.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-09-16.

Förslag till beslut (M,L,C) med ersättaryttrande (KD)

Torbjörn Erbe m.fl.(M), Jan Bressler (L) och Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt nedan. Ersättaren

Camilla Sarfors (KD) anmälde att hon skulle ha bifallit förslaget om hon varit tjänstgörande.

Vi yrkar på Älvsjö stadsdelsnämnd ska

1. Delvis bifalla förvaltningens förslag
2. I övrigt anföra följande

Ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är positivt och mycket välkommet. Vi konstaterar att förvaltningen har gjort ett gediget arbete med programmet och att det innehåller många bra förslag. Att utsättas för våld och förtryck är en inskränkning på människors frihet och integritet. Varje individ har rätt att leva och bestämma över sitt eget liv. När denna rättighet inte upprätthålls är det samhällets ansvar att agera och säkerställa att de grundläggande värdena i samhället bejakas.

Det är dock förvånande att majoriteten inte strävar efter ett blocköverskridande samarbete, dels för att programmet ska vara gällande över mer än en mandatperiod, dels krävs ett samarbete för ett mer långsiktigt och hållbart arbete. Det faktum att kompetens från utomstående aktörer saknas i programmet är också bekymmersamt. Civilsamhällets organisationer, myndigheter och experters kompetens är ovärderliga och behövs i arbetet för att motverka våld och förtryck.

Då majoriteten inte heller gett uttryck för att handlingsplaner ska upprättas, efterfrågar vi konkretion, analys samt en genomförandeplan i programmet. Till exempel måste begreppet ”behov” vid stödsatser brytas ner, så att det blir tydligt både vem eller vilka som utgör hot och de risk- och sårbarhetsfaktorer som finns för den utsatte.

Det handlar även om att problematisera utmaningarna i Stockholms ytterstadsområde. Ett systematiskt förtryck av kvinnor är vanligt förekommande i områdena och därtill föreligger ett socioekonomiskt utanförskap. Unga kvinnor blir offer för hederskulturen, men även pojkar blir både förövare och offer när då de tvingas upprätthålla hedersnormer. Kvinnor och män som söker en fristad i Sverige ska inte mötas av samma förtryck som de en gång flydde ifrån.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är något som kan drabba människor av olika könsidentitet och i alla åldrar. Även om våldet oftast utövas av män och det oftast är kvinnor som drabbas är det viktigt att inte fastna i det normtänkande i arbetet med att hjälpa dem som utsätts. Därför är det viktigt att ett program som detta genomsyras av normkritiskt tänkande. Vi saknar tydlighet kring

detta i programmet. Även om programmet nämner män som utsätts för våld i nära relationer och unga män som utsätts för hedersrelaterat våld är det inte tillräckligt tydligt och genomsyrar inte programmet på det sätt som det borde. Det bör också stå att ”pojkar och män” kan utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Vi kan dessutom konstatera att i listan över referenslitteratur finns inget av den forskning kring män som utsätts för våld nära relationer som har gjorts, till exempel på Göteborgs och Uppsala universitet. Vi noterar också att det inte någonstans står att människor som har utsatts för våld i nära relationer ska få det stöd de behöver oavsett könsidentitet.

Vi saknar fördjupning i vad psykiskt våld är, hur det kan ta sig i uttryck, hur det kan drabba och framför allt frågan om hur svårt det är att förklara och lagföra. Vi saknar förslag på hur civilsamhället ska kunna vara en del av arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Risk- och sårbarhetsfaktorer exempelvis ekonomi, psykisk hälsa, barn som går i skola måste även tydliggöras i programmet, samt hotbild. Vi konstaterar även att vissa mål har onödigt lång genomförandetid, exempelvis när det handlar om flerspråkig information på stadens webbplats till barn och vuxna som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Vi hoppas att majoriteten bjuder in Alliansen för samtal kring hur vi förbättrar programmet enligt ovanstående. Då kan vi få till stånd en blocköverskridande överenskommelse för att säkerställa det långsiktiga arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholms stad.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden bifallit förvaltningens förslag till beslut. Reservation från Torbjörn Erbe m.fl. (M), Jan Bressler (L) och Evy Kjellberg (C) till förmån för eget förslag till beslut.

Tillägg till protokollet

Synpunkter från funktionshinderrådet 2016-11-10

Rådet har tagit del av ärendet och vill för sin del hänvisa till och ställa sig bakom det yttrande som avlämnats av kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor den 24 oktober. Rådet vill även peka på behovet att uppmärksamma funktionsnedsatta barn som är en särskilt utsatt grupp i detta sammanhang.